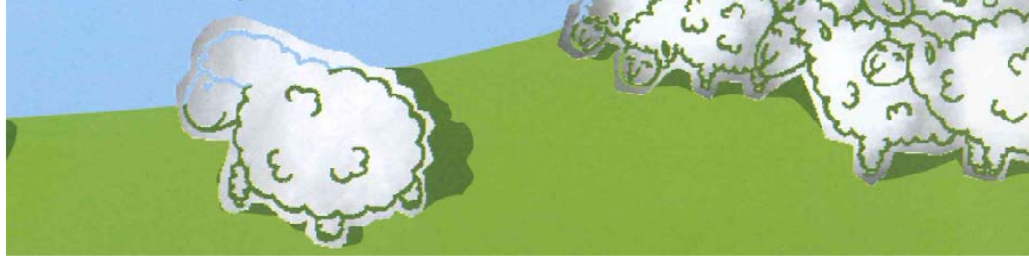


# Ardi ausarta



Uda hasierako egun zoragarria zen. Ez dut gogoan zehatz-mehatz zein egun zen, baina badakit ilobek eskolak amaitu zituztela eta aztoratuegi zeudela aurretik zituzten oporrak zirela-eta etxean geldirik edukitzeko.

- Joango al gara mendira paseatzera? –galdetu nion Ainhoari.
- Bai, mesedez... -egin zuen oihu gogo beroz- Ziur asko Amaiak ere etorri nahiko du.

Esan eta egin. Amaia ere etorri zen paseatzera.

Mendiz eta larrez inguratutako herri txiki batean bizi ginenez, laster utzi genituen atzean etxeak, lastategiak, eta *elizako kanpandorrea ere laster ostendu zen basoko sasien artean.*

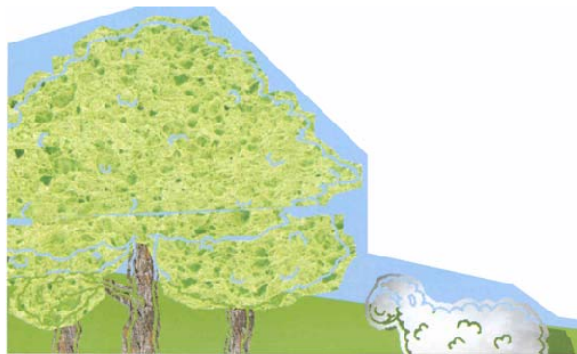
Bat-batean, Amaia gelditu egin zen, eta isilik egoteko eskatu zigun.

- Isilik! Zerbait entzuten dut! Ardiak dira! Goazen ikustera, bizkor!

Bizi-bizi, marraken soinuak gidaturik jarraitu genuen. Basoaren muga, larre batean, ekaineko eguzki *izpi beroen pean, tapaki zuri eta horixka trinkoa ikusi genuen.* Berrehun bat ardi izango ziren, denak pilatuta zeuden, ez ziren ia mugitu ere egiten edo pixka bat jasotzen zuten burua.

- Goazen, harri horien gainean eseriko gara –esan zuen Ainhoak, handik gertu zegoen harkaitz bat erakutsiz-. Ardiak nola bazkatzen diren ikustea eta egiten dituzten soinuak entzutea gustatzen zait.

Handik gutxira, ardi bat artaldetik bereizi zela eta beste larre baterantz zihoala ikusi genuen. Pauso ziurrak eta zalantzarik gabeak ematen zituen ehunka urte zituzten zumarrek gerizpean zuten larre hartarantz. Ziur asko, han zegoen belarra askoz ere leunagoa, freskoagoa eta hezeagoa izango zen.



Ezerezetik atera balitz bezala, artaldea zaintzen zuen zakurra beste larre batzuetan bazkatu nahi zuen ardiaren atzetik joatera behartu zuen artzainaren ahots lodi eta zakarrak. Korrika abiatu zen, zaunkaka, izugarri ahaleginduz, baina ardia ez zen gelditu eta ez zuen artaldera itzultzeko asmorik agertu. Burua pixka bat biratu zuen, eta orduan iruditu zitzaidan hasi zuen hori burutzeko erabakitasun eta ausardia handia erakusten zutela haren begiek. Pentsatu nuen agian ez zela izango saiatzten zen lehenbiziko aldia eta gogoz nahi izan nuen zumarren gerizpera hel zedila.

Izeba, zakurrak hozka egingo dio! –oihukatu zuten izututa ilobek.

- Lasai. Ez da ezer gertatuko. Bera lana da. Ez dio minik egingo. Ez ezazue oihurik egin! Eta egon zaitezte geldirik! Ikus dezagun zenbateraino den ausarta ardi hori!
- Izeba, gerizpera iritsiko dela uste duzu? –galdetu zuen Amaiak nahigabetua.
- Hartu duen erabakiaz ziur badago bakarrik iritsiko da; gainerakoan, atzera egingo du eta beste batean saiatuko da berriro. Edo, beharbada, ez da inoiz gehiago saiatuko. Batek daki zer pentsatzen duten ardiek!

Hirurak oso geldirik gelditu ginen, gertatzen ari zenari behatzen. Eta zakurrak masailezurak ireki zituenean ardiaren atzeko hanken parean, artaldeko beste ardi batzuk zutitu zirela eta ardi ausartaren norabidean zihoazela ikusi genuen. Beste ardi batzuk mugitu zirela ohartu zenean, zakurra nahasirik gelditu zen, eta masailezurak itxi zituen, ez baitzekien zein ardi eraman artegira.

Ardi ausartak oinez jarraitu zuen, astiro, erabakitasunez, une bakar batean ere helburua galdu gabe, atzean gertatzen ari zenari kasu gehiegirik egin gabe, baina, aldi berean, gainerako ardiei marraka samurren bidez deitzeari utzi gabe.

Lehenbizi bat, gero bi eta azkenean zortzi bat ardi zenbatu nituen zuhaitz bikain haien gerizpe freskoan bazkatzen.

Isiltasuna nagusitu zen berriro mendian, zakurrak etsi egin zuen eta basoko gaztainondo baten gerizpean etzan zen. Artzainak, zakurraren ondoan, ahots nekatuarekin, honako hau murmurikatu zuen: “Jan dezatela nahi duten belarra, ez dut inolako hesirik ikusten belardi horretan.”

Barnetik barre egin nuen. Gogora etorri zitzaidan zenbatetan entzun izan nion herriko jendeari ardi guztiak tentelak direla esaten. Udako egun hartan, ilobekin huts horretaz jabetu nintzen: kontua zen artzainaren ahotsari eta zakurraren zaunkei men egiten ohituak zeudela.

Ilobak besarkatu nituen eta, bizkarreko zorroan nuen ura eskainiz, irribarre batekin, honako hau galdetu nien:

- Zuen ustez, zein dira ardi zoriontsuagoak: edo denak elkarrekin eguzkipean gelditu direnak, edo zumarren gerizpera iristea lortu dutenak?

Amaiak, bietan txikiak, begiak zabal-zabalik zituela, hau esan zuen:

- Zeinen galdera arraroak egiten dituzun, izeba. Halere, oso ongi pasatu dut. Itzuliko al gara etxera? Gosetu naiz-eta.

Ile motza nahasi nion eta musu bat eman. Izan ere, nire ama ekartzen zidan gogora...!

Zertxobait zaharragoa, hamaika edo hamabi urte izango zituen, Ainhoak oso serio erantzun zuen, esan beharrekoa garrantzizkoa zela uste zuenean egin ohi zuen moduan:

- Nire ustez, denak berean dira zoriontsu.
- Zergatik?
- Ardi guztiak daudelako nahi zuten lekuan. Batzuek gerizpera joan nahi zuten eta ez zaie batere axola izan zakurrak zaunka egitea. Orain bai artzaina eta bai zakurra lo daude. Beraz, gainerakoak ez badira joaten... eguzkipean ongi daudelako izango da...

Eta hala zen, ardi bakoitzak aukeratu zuen non egon nahi zuen.

Pentsakor gelditu nintzen, atzealdean ardiak marrakak entzuten zirela. Orduan konturatu nintzen nire bizitza ardi ausartarenaren antzekoa izan zela. Ez ezazue pentsa nire ametsa belar freskoa jatea zela...! Baina borroka egin behar izan nuen eta erronka askori egin behar

izan nion aurre egun nagoen leku honetara iritsi ahal izateko. Atzera egiten dut eta gogora datorkit nire lehen lana: emakume bakarra nintzen gizonen mundu batean, ingeniaria. Orduan ez ziren emakumeentzako ikasketak, baina, halere, ikasi, borrokatu, negar egin eta nire beldurrak gainditu nituen. Gaur, ilobei begiratzen diet, eta bihotz-bihotzetik nahi dut beren idealen eta ametsen alde lan egiteko gauza izan daitezela.

Zutitu nintzen, ur botila hutsa zorroan sartu nuen, eskua eman nien eta etxerako bidea hartu genuen. Berandutu egin zitzaigun eta eguzkia ezkutatzen ari zen ostertzean. Laster, itzalak basoa estaliko zuen.

**Ana Ábrego Galilea**



**1. Noiz gertatzen dira kontakizun honetako ekintzak?**

- A. Udazken hasierako egun zoragarri batean.
- B. Zehatz-mehatz uda hasieran, hau da, ekainaren 21ean.
- C. Uda hasieran eskola egunak amaitu gabe oraindik.
- D. Eskola egunak amaiturik ziren egun zoragarri batean.

**2. Ipuinaren hasieran honela dio: “eta elizako kanpandorrea ere laster ostendu zen basoko sasien artean”. Zein izango litzateke “ostendu” aditzaren sinonimo egokia?**

- A. Ezkutatu
- B. Hondatu
- C. Agertu
- D. Ikusi

**3. Nortzuk dira kontakizun honetako protagonistak?**

- A. Ama bat eta bere bi alabak
- B. Bi ahizpa
- C. Izeba bat eta bere bi ilobak
- D. Lagunak diren hiru neska

4. Zein da testu honen narratzailea?

- A. Ana Abrego Galilea
- B. 3. pertsonan kontatzen duen narratzailea
- C. Amaia, ilobetako bat
- D. Izeba

5. Narrazioaren une batean honela dio: “Basoaren mugan, larre batean, ekaineko eguzki izpi beroen pean, tapaki zuri eta horixka trinkoa ikusi genuen.” Tapaki zuri eta horixka trinkoa aipatzean zer esan nahi du?

.....

.....

.....

6. Kontakizuneko protagonistak artalde bati begira zeudela artaldeko ardi bat zegoen larretik beste larre baterantz abiatzen ikusi zuten. Zergatik aldatu nahi du ardi horrek larrez?

- A. Larre horretako belarra, ziurrenik, freskoagoa eta leunagoa izango delako.
- B. Artaldea zaintzen zuen zakurra atzetik zetorkiolako.
- C. Artzainaren ahots lodi eta zakarrak horrela agindu ziolako.
- D. Egunero eguzkiak gehien berotzen zuenean horrela egiten zuelako.

7. Zakurra ardiari hozka egiteko puntuan zegoenean, zerbait gertatu zen zakurra geldiarazi zuena. Zer gertatu zen?

.....

.....

.....

8. Zortzi bat ardi gerizpean (itzala) zegoen larrera joan zirela ikustean artzainak...

- A. Makila hartu eta lehenengo larrera itzularazi zituen.
- B. Zakurrak gogor ekin zien berriro lehenengo larrera eraman arte.
- C. Artzainak bertan utzi zituen, baina hesi bat jarri zien.
- D. Artzainak bertan utzi zituen ez zegoen inolako hesirik eta.

9. **Pertsonaien ezaugarriei buruz kontakizunean esaten dena kontuan izanik, ondorengo baieztapenetan, zein da guztiz zuzena?**

- A. Iloben izenak Amaia eta Ainhoa dira, Amaia da bietan txikiena eta Ainhoa da izebari bere ama gogora ekartzen ziona.
- B. Iloben izenak Amaia eta Ainhoa dira, Ainhoak hamaika edo hamabi urte zituen eta Amaia askoz gazteagoa zen.
- C. Iloben izenak Amaia eta Ainhoa dira, Amaia da zaharrena eta Ainhoa gazteena.
- D. Iloben izenak Amaia eta Ainhoa dira, Amaia Ainhoa baino zertxobait gazteagoa da.

10. **Izebak une batean dio: “Udako egun hartan, ilobekin, huts horretaz jabetu nintzen.” Zein hutsari buruz ari da?**

- A. Ardiek artzainaren ahotsari men egiten diotela esatea.
- B. Ardi guztiak tentelak direla esatea.
- C. Herriko jendeak gehiegi hitz egiten dutela esatea.
- D. Ardiek zakurraren zaunkei beti beldur dietela esatea.

11. **Zergatik uste du Ainhoak gerizpean dauden ardiak ezezik eguzkipean daudenak ere zoriontsuak direla?**

- A. Artzaina eta zakurra lo egonik joaten ez badira eguzkipean ondo daudelako.
- B. Beraiek ez dutelako zakurraren zaunka edo hozkarik sufritu behar izan.
- C. Beraiek eguzkipean goxo-goxo belarra jaten aritu direlako.
- D. Ardi guztiak tentelak direlako eta beti zoriontsu bizi direlako.

12. **Kontakizun honi ikasbide (*moraleja*) bat jarri beharko bazenio, zein jarriko zenioke. Arrazoitu zure erantzuna.**

.....

.....

.....